

D O H O D A

MEDZI

VLÁDOU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

A

VLÁDOU ČIERNEJ HORY

O OCHRANE A STAROSTLIVOSTI O VOJNOVÉ HROBY A VOJENSKÉ PAMÄTNÍKY

Vláda Slovenskej republiky

a

vláda Čiernej Hory

(ďalej len „zmluvné strany“)

berúc do úvahy existenciu vojnových hrobov na území štátov zmluvných strán, kde sú uložené telesné pozostatky slovenských a čiernohorských vojnových obetí,

želajúc uctiť si ich pamiatku a zabezpečiť im dôstojné miesto posledného odpočinku,

riadiac sa princípmi humanity a ustanoveniami Ženevských dohovorov z 12. augusta 1949 na ochranu obetí vojny a dodatkových protokolov k nim z 8. júna 1977, ako aj ďalšími normami medzinárodného humanitárneho práva,

sa dohodli takto:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody uvedené pojmy znamenajú:

- 1) „vojnový hrob“ miesto, kde sú uložené pozostatky vojnovkej obete, ako aj náhrobok, pamätník, iný pietny symbol alebo pamätné miesto, ktoré pripomínajú vojnovú udalosť vrátane hrobov jednotlivcov a hromadných hrobov,
- 2) „slovenská vojnová obeť“:
 - a) príslušník ozbrojených síl Rakúsko-Uhorska, ktorý bol občanom Rakúsko-Uhorska s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky, ktorý zomrel počas prvej svetovej vojny alebo v jej dôsledku a bol pochovaný na území súčasnej Čiernej Hory,
 - b) príslušník ozbrojených síl Československej republiky, ktorý bol občanom Československej republiky s trvalým pobytom na území súčasnej Slovenskej republiky, a príslušník ozbrojených síl Slovenského štátu alebo Slovenskej republiky, ktorý bol občanom Slovenského štátu alebo Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území súčasnej Slovenskej republiky, ktorý zomrel počas druhej svetovej vojny alebo v jej dôsledku a bol pochovaný na území súčasnej Čiernej Hory,
 - c) vojnový zajatec alebo civilná osoba, ktorí boli občanmi štátov uvedených v bode (a) a (b) tohto odseku, s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky, ktorí zomreli počas prvej alebo druhej svetovej vojny alebo následkom týchto udalostí a boli pochovaní na území súčasnej Čiernej Hory,
- 3) „čiernohorská vojnová obeť“
 - a) príslušník ozbrojených síl Kráľovstva Čiernej Hory, príslušník regulárnych ozbrojených síl pochádzajúcich z Čiernej Hory - uznávaný ako taký v Čiernej Hore, všetky ostatné osoby, ktoré by podľa práva v Čiernej Hore mali rovnaký status ako osoby, ktoré zomreli počas vojny alebo v dôsledku vojnových udalostí a boli pochované na území súčasnej Slovenskej republiky,
 - b) osoba z Čiernej Hory s trvalým pobytom na území Čiernej Hory počas vojnových udalostí od roku 1914 do roku 1918 a od roku 1941 do roku 1945, príslušník Ozbrojených síl Čiernej Hory alebo v mene Čiernej Hory na strane spojencov – víťaz prvej a druhej svetovej vojny, t. j. Národná oslobodzovacia armáda a Partizánske jednotky Juhoslávie, vrátane dobrovoľníkov, ktorí zomreli ako počas vojny alebo v dôsledku vojnových udalostí a boli pochovaní na území dnešnej Slovenskej republiky,
 - c) príslušník ozbrojených síl spojeneckých štátov, ktorých členom bolo Kráľovstvo Čiernej Hory počas prvej svetovej vojny a/alebo druhej svetovej vojny s trvalým

pobytom na území Čiernej Hory, ktorý zomrel počas vojny alebo neskôr v dôsledku vojnových udalostí a bol pochovaný na území Slovenskej republiky,

- d) občan štátu uvedený v bode a), b), c) tohto odseku s trvalým pobytom na území Čiernej Hory, ktorý bol vojnový zajatec alebo civilná osoba, ktorých smrť bola výsledkom účasti vo vojne alebo ktorí zomreli v zajatí/internovaní počas prvej svetovej vojny a/alebo počas druhej svetovej vojny alebo neskôr v dôsledku týchto udalostí a boli pochovaní na území Slovenskej republiky,
- 4) „úprava vojnových hrobov“ vyznačenie hraníc pohrebiska a umiestnenie náhrobku, pamätníka, pomníka a iného pamätného objektu alebo ich rekonštrukcia,
- 5) „udržiavanie vojnového hrobu“ zachovávanie vojnových hrobov v dôstojnom a poznateľnom stave

Článok 2

Príslušné orgány

- 1) Príslušné orgány zodpovedné za vykonávanie tejto dohody sú:
 - a) v Slovenskej republike:
 - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
 - b) v Čiernej Hore :
 - Ministerstvo obrany Čiernej Hory.
- 2) Príslušné orgány zodpovedné za vykonávanie tejto dohody môžu uzavrieť protokoly a iné dokumenty potrebné na vykonávanie tejto dohody.
- 3) Príslušné orgány zmluvných strán môžu zveriť vykonanie osobitných častí tejto dohody tretej strane v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

Článok 3

Formy a rozsah spolupráce

- 1) Zmluvné strany vykonávajú vzájomnú identifikáciu, evidenciu a zabezpečujú úpravu a udržiavanie vojnových hrobov na území svojich štátov a pietne nakladanie s nimi. Pri úprave a udržiavaní vojnových hrobov postupujú zmluvné strany v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi svojho štátu a dodržiavajú národné, náboženské a iné tradície svojich štátov.

- 2) Zmluvné strany si vymieňajú:
- a) informácie o umiestnení a stave slovenských a čiernohorských vojnových hrobov a o novoobjavených slovenských a čiernohorských vojnových hroboch;
 - b) zoznamy slovenských a čiernohorských vojnových obetí;
 - c) informácie o závažných škodách na slovenských a čiernohorských vojnových hroboch a o opatreniach prijatých na ich odstránenie.
- 3) Zmluvné strany si v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi svojho štátu navzájom poskytnú prístup k vojnovým hrobom na účely ich úpravy a udržiavania.
- 4) Zmluvné strany umožnia v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi svojho štátu štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany, členom diplomatického zboru a registrovaným občianskym združeniam štátu prístup k vojnovým hrobom na účely prejavu úcty vojnovým obetiam, ktoré sú tam pochované.
- 5) Zmluvné strany môžu dočasne, s písomným súhlasom druhej zmluvnej strany, dovážať dopravné prostriedky, zariadenia a vybavenie na územie druhej zmluvnej strany s cieľom vykonávať práce súvisiace s úpravou a udržiavaním vojnových hrobov v súlade s touto dohodou a ich vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Článok 4

Užívanie pozemkov

- 1) Zmluvné strany si na princípe vzájomnosti zabezpečujú bezodplatné užívanie pozemkov, na ktorých sa nachádzajú vojnové hroby. Toto právo zanikne, ak sa pozemok prestane užívať na uvedený účel.
- 2) Ak zmluvná strana potrebuje pozemok podľa odseku 1 z dôvodu verejného záujmu na iný účel, v dôsledku čoho by mal byť vojnový hrob upravený alebo premiestnený, poskytne druhej zmluvnej strane iný vhodný pozemok a uhradí všetky náklady s tým súvisiace. Výber nového pozemku sa vykoná len so súhlasom druhej zmluvnej strany. Vlastnícke práva k pozemkom podľa odseku 1 tohto článku nie sú touto dohodou dotknuté.
- 3) Zmluvné strany sa dohodli, že v bezprostrednej blízkosti vojnových hrobov neumiestnia stavby alebo zariadenia nezlučiteľné s úctou k týmto miestam.

Článok 5

Exhumácia, prevoz a opätovné pochovanie

- 1) Exhumácia telesných pozostatkov vojnových obetí a ich prevoz na účely ich opätovného pochovania v štáte druhej zmluvnej strany sa uskutočňuje výlučne na žiadosť príslušnej

zmluvnej strany a so súhlasom zmluvnej strany, na území štátu ktorej sa telesné pozostatky vojnovkej obete nachádzajú. Žiadosť a príslušná odpoveď sa zasielajú diplomatickou cestou.

2) Ak sa vyhovel žiadosti podľa odseku 1, príslušné orgány na vykonávanie tejto dohody sa dohodnú na postupe exhumácie, prevozu a opätovného pochovania alebo odovzdania telesných pozostatkov.

3) Exhumáciu, prevoz a opätovné pochovanie podľa odseku 1 vykonávajú príslušné orgány zmluvných strán. Pri exhumácii a opätovnom pochovaní môžu byť prítomní zástupcovia štátu druhej zmluvnej strany.

4) O každom opätovnom pochovaní sa vyhotoví zápisnica obsahujúca údaje o predchádzajúcom a novom mieste vojnového hrobu a osobné údaje vojnových obetí pochovaných v týchto vojnových hroboch.

Článok 6

Špeciálne okolnosti

1) Ak ktorákoľvek zmluvná strana počas budovania infraštruktúry, urbanistického plánovania alebo akejkoľvek inej práce nájde pozostatky vojnových obetí druhej zmluvnej strany, bezodkladne o tom informuje druhú zmluvnú stranu a povolí ich exhumáciu a prevoz v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

2) Ak exhumácia pozostatkov obetí vojny nemôže byť vykonaná kvôli existujúcej infraštruktúre, zmluvná strana, na území ktorej sa nachádza vojnový hrob, môže na žiadosť druhej zmluvnej strany schváliť umiestnenie dôstojného pamätníka prispôbeného prostrediu, kde bude umiestnený v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

Článok 7

Náklady

1) Každá zmluvná strana hradí náklady na úpravu a udržiavanie vojnových hrobov nachádzajúcich sa na území jej štátu.

2) Každá zmluvná strana môže na vlastné náklady vykonávať úpravu a udržiavanie svojich vojnových hrobov nachádzajúcich sa na území štátu druhej zmluvnej strany.

3) Náklady na zabezpečenie prác tejto dohody hradí zmluvná strana, ktorá o to požiadala.

4) Príslušné orgány zmluvných strán si môžu v jednotlivých prípadoch písomne dohodnúť odlišný spôsob hradenia nákladov.

Článok 8

Colné záležitosti

- 1) Tovar akéhokoľvek druhu dovezený na účely vykonania prác podľa tejto dohody na území štátu druhej zmluvnej strany prepustia colné orgány do režimu dočasného použitia s podmienkou, že sa po skončení prác vyvezie späť.
- 2) Za dovezený tovar určený na zriadenie, údržbu a úpravu vojnového hrobu sa nevyberajú clá a dane, ak sa colným orgánom predloží riadne colné vyhlásenie s presným zoznamom dovážaného tovaru. K colnému vyhláseniu je potrebné priložiť záväzné vyhlásenie zástupcov orgánov príslušných na vykonávanie tejto dohody, že tento tovar sa použije len na účely podľa tejto dohody.

Článok 9

Komisia

Na riešenie otázok, ktoré si vyžadujú spoločný postup, môžu zmluvné strany zriadiť spoločnú medzivládnu komisiu pre starostlivosť o vojnové hroby, ktorej zloženie si zmluvné strany oznámia diplomatickou cestou.

Článok 10

Riešenie sporov

Akékoľvek spory vzniknuté pri vykonávaní tejto dohody zmluvné strany riešia vzájomným rokovaním alebo diplomatickou cestou.

Článok 11

Záverečné ustanovenia

- 1) Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.
- 2) Táto dohoda nadobudne platnosť deväťdesiaty (90) deň odo dňa doručenia neskoršieho oznámenia, ktorým sa zmluvné strany vzájomne informujú o splnení vnútroštátnych podmienok potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody.
- 3) Každá zo zmluvných strán môže dohodu meniť alebo doplniť. Takéto zmeny sa uzatvárajú vo forme dodatkov v písomnej forme, ktoré nadobúdajú platnosť spôsobom uvedeným v odseku 2 tohto článku.

4) Každá zo zmluvných strán môže vykonávanie tejto dohody čiastočne alebo úplne dočasne pozastaviť, ak je porušená alebo ohrozená jej suverenita, bezpečnosť alebo verejný poriadok. O prijatí alebo zrušení tohto opatrenia sa zmluvné strany bezodkladne vzájomne informujú diplomatickou cestou. Pozastavenie vykonávania tejto dohody nadobúda platnosť odo dňa uvedeného v oznámení, nie však skôr ako v deň doručenia tohto oznámenia.

5) Každá zmluvná strana môže túto dohodu vypovedať písomne diplomatickou cestou. Platnosť dohody sa skončí deväťdesiaty (90) deň odo dňa doručenia oznámenia o výpovedi druhej zmluvnej strane.

Dané v..... dňa, v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom, čiernohorskom a anglickom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielnosti výkladu je rozhodujúce znenie v anglickom jazyku.

**ZA VLÁDU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**ZA VLÁDU
ČIERNEJ HORY**